

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

КўнгиЛ ИМОРАТИН ОБОД АЙЛАЙЛИК

-Хар бир инсон ҳаёти муқаддас. У авваламбор ҳудога, кейин сенга ишониб олдинга келади. Уни бу қоронғуликдан олиб чиқиш учун бор кучингни, маҳоратингни, билимингни ишга солишинг керак, дейди Тошкент кўкрак қафаси жарроҳлиги шифохонаси шифокори Миршавкат Акбаров.

- Миршавкат акам табиятан жуда хушчақчақ,

кочирмайдилар. Кичкина ўғлимиз билан шахмат ўйнашди. Асли парентликмиз. Турмуш курганимизда мен Нисомий педагогика институтининг охириг босқичида ўқирдим. Миршавкат акам ҳам Тошкент даволаш факультети битирувчиси эдилар. Уқишни тугатдилару, Тошкент кўкрак қафаси жарроҳлиги шифохонасига ишга кирдилар. Илм йўлидаги изланишларининг заҳмати биргаллашиб бошдан кечирдик. Вақти келиб шу бўлимга мудир қилиб тайинлашди. Номзодлик ишини ёқладилар. Ҳозир докторлик илмий иши устида ишлаяптилар.

ширинсўз инсон, -дея қахрамонимиз ҳақида фикр билдиради рафиқаси Маҳсуммахон. - Кўп вақтлари шифохонада ўтади. Баъзан уйга келиб энди овқатланай деб турганларида ҳам чақириб қолишса, дарҳол яна ишга отланадилар. Аммо болаларнинг дарси, тарбиясини ҳам сира қўздан

Бу йўлда уларга устозлари (марҳум) академик Восит Воҳидов, Феруз Назаров, Одилбек Воҳидов ва доцент Хикмат Эгамбердиев дўстона кўмак, маслаҳатларини сира аяшмади. Мен бўлсам боғчада тарбиячи бўлиб ишлай бошладим. Миршавкат акам қийинчиликлардан кўркмайдилар. Ёлғонни ёмон кўрадилар, ишда ҳам, уйда ҳам... Баъзан касбдошлари: - "Эрингизнинг жуда тили ширин-да, эҳтиёт бўлинг..." - деб ҳазиллашишади. Рашк қилсам-да, кулиб қўя қоламан. Дўхтирнинг тили аччиқ бўлишидан худо асрасин, тўғрими? Ширин сўз ҳам бемор учун бир малҳам-ку!

Маҳсуммахоннинг ҳам фахр, ҳам гина, ҳам кувонч билан қилган ҳикоялари ШИ-ФОКОР ҳақида кўп нарсани аңлатди. Бу фаний дунёда инсоннинг бир кўнгиЛ иморатин обод айламоқдан ортиқ саодат йўқ. Ширин сўзи-ю, ўткир билими билан юзлаб кўнгиЛларга, жону-танларга малҳам бўлаётган Миршавкат Акбаровга савоб ишларида эътибор эъзоз, оилавий бахт тиладик.

Санобар ФАХРИДИНОВА

Ҳаётда ва ижодда кўлга киритаётган муваффақиятларимда ота-онам, қайнота-қайнонам, айниқса, турмуш ўртоғим Азизхон ака Фаниевнинг алоҳида хизматлари бор. Улар менга ҳамisha суянчиқ, маънавий мададкор. Икки фарзанднинг онасиман. Устозларимдан ҳалигача ҳаёт дарси-ю, фаннинг сир-асрорларини ўрганаман.

1999 йили "Ўзбек тили лексикасини мазмуний майдон сифатида ўрганиш" мавзусида докторлик диссертациясини ҳимоя қилдим.

Бугунги кунда қатор фан соҳаларида фанлараро уйғунлик кўзга ташланади. Хусусан, тилшунослик фани ҳам адабиётшунослик, тарих, социология, психология, фалсафа ва аксар табиий фанлар билан узвий алоқада.

ШУКРОНАЛИК

Мен ўз тадқиқотимда айна шу жиҳатларга ҳам эътибор қаратишга интидим ва ўзбек тилшунослигида фалсафа, физика, математика фанлари билан боғлиқ майдон назариясини махсус тадқиқ этдим, унинг ахамиятини баҳоли кудрат кўрсатиб бердим.

Шогирдларим (агар ўзимни устоз сифатида эътироф этишга лойиқ бўлсам) тилга система сифатида ёндашув бўйича илмий иш олиб бормоқдалар. Ҳозирда улардан 2 таси номзодлик ишини яқунлаш арафасида.

Бугунги кун ёшларининг омадлари бор, уларга ҳавасинг келади. Хусусан, Президентимизнинг ўзлари уларни қувватламоқда, алоҳида эътибор қаратмоқда. Бу - жуда катта имконият, унинг қадрига етиш, айтиш жоиз бўлса, ундан самарали фойдаланиш зарур. Кўплаб ёшлар бунчи тўғри аңлаган ҳолда, шижоат, тиришқоқлик билан ижод, меҳнат қилмоқда. Мен ўзбек фани соҳасига ўз ҳиссамни қўшишдан чарчамайман ва ёшларимизни ҳам фан истиқболларини эгаллашда ғайрат, шижоатли бўлишга чақираман.

Шарифа ИСКАНДАРОВА,
Фарғона Давлат университети
"Олима" аёллар уюшмаси
раиси

БАҲОРНИНГ ХУШБЎЙ НАСИМЛАРИ ЭСГАНДА...

Махсус мухбиримиз Исоқ САТТОРОВ Бухоро вилояти, Вобкент тумани, «Зарафшон» жамоа хўжалигида бўлиб, қалби юрт шукӯҳи билан ёниқ, фидоий инсонлар билан учрашиб келди.

Жамоа хўжалиги раҳбари Баҳодир Гаффоров турмуш ўртоғи Эмира опа билан олти фарзанд ва олти неварани тарбияламоқдалар. - Ҳаётда қандай ютуқ, муваффақиятга эришган бўлсам, буларнинг барчаси Эмирахоннинг ҳамнафаслиги, елкадошлиги туфайлидир, - дейди Баҳодир Гаффоров.

Машҳур бовбон Рауф Сатторовни туманда, вилоятда ҳам ҳамма яхши танийди. У етиштираётган ширин-шакар узуму олма, анорлари хўжаликка мўмай даромад олиб келаяпти. Меҳнат билан элга қадр толган Рауф аха ва Софийхон опа оиласи беш фарзанд, ширин-шакар неваралар билан файзли ва қушлидир.

ОИЛА ТИНЧЛИГИНИ КЎЗЛАБ...

Бир мамлакатда оилалар тинч-фаровон бўлса, қўшни давлатда ҳам хотир-жамлик бўлиб, ўзаро борди-келди, савдо-сотик алоқалари ҳам мустахкам бўлади.

Шу боис ҳам БМТнинг Бош Ассамблеяси 1993 йил 20 сентябрдаги йиғилишида ҳар йили 15 май кунини Халқаро Оила кўни сифатида нишонлашга қарор қилди. Мақсад - барча тараққийпарвар ва тинчликпарвар инсониятни оиланинг мустахкам бўлишига қаратишди.

БМТ 1994 йилни Халқаро оила йили деб эълон қилди. Бу ташаббус доирасида ўтказилган барча тадбирлар оила давлат ва жамият гамхўрлигига муҳтож эканлигини исботлади.

БМТ оила масалаларини куйидаги тамойиллар асосида ҳал қилишни таклиф этади:

- Жинсий тенглик;
- Меҳнат фаолиятида аёлларнинг тенг иштироки;
- Бола тарбиясида ота-она масъулиятининг баробарлиги;
- Ночор ва муҳтож оилаларга доимий гамхўрликнинг кераклиги.

Юқорида санаб ўтилган тамойилларга давлатимиз қонунчилиги ва инсон манфаатлари асосида амал қилиб келмоқда. Мамлакатимизда ўтаётган йиллар, унинг мазмун-мақсадида ҳам оила манфаатлари бош мавзу бўлиб қоляпти. Шунингдек, олиб борилаётган кучли ижтимоий сиёсатнинг асл маъноси ҳам оилани, онани, фарзандни ва қарияларни ижтимоий муҳофаза қилишига қаратилгандир.

Президентимиз И.Каримов ташаббуси билан Республика "Оила" илмий-амалий Маркази ташкил этилди. Вилоят бўлимлари очилди. Бу идоралар оилаларга моддий, маънавий ёрдам беришга оид тавсиялар ишлаб чиқиш ва услубий жиҳатдан оилани қўллаб-қувватловчи ташкилотларга ёрдам кўрсатиш орқали ёшларни истиқлол ғоялари руҳида, Ватанга, оиласига, маҳалласига, никоҳга чуқур ҳурматни тарбиялашга ўз ҳиссасини қўшади.

Халқаро оила кўнига бағишлаб Республика Хотин-қизлар кўмитаси, Халқаро "Соғлом авлод учун" жамғармаси билан ҳамкорликда ўтказилган "Эл тинчлиги ва саломатлиги" широри остидаги марафон Республикамиз оила

Агар оила соғлом ва мустахкам бўлса, маҳаллада тинчлик ва ҳамжиҳатликка эришилади. Бинобарин, маҳалла-юрт мустахкам бўлсагина, давлатда осойишталик ва барқарорлик ҳукм суради.

Ислом КАРИМОВ

аъзоларининг етти ёшдан етмиш ёшигача қисмини қамраб олади. 10 майдан 20 майданга ўтадиган ўн кунликда мактабларнинг юқори синф ўқувчилари, академик лицей ва касб-хунар коллежи, олий ўқув юрти тасабалари ўртасида «Оила муқаддас даргоҳ» мавзусида иншолар танлови ўтказилади. Шунингдек, мазкур ўқув юртларида ота-оналар иштирокида очик оила дарсининг ўтказилиши учрашув, суҳбат ва давра суҳбат-

навбатидида қатор моддий ва маънавий муаммоларни келтириб чиқарадики, бундан биринчи навбатда аёллар, ёшлар ва болалар азият чекади.

Аёллар ва ўсмирлар ўртасидаги жиноятчилик, ўз жонига қасд қилиш, гиёҳвандлик, турли хил руҳий ва асмастик касалликларнинг асл келиб чиқиш сабаблари ҳам энг аввало оилалардаги барқарорликнинг йўқлиги, оила аъзолари ўртасидаги келишмовчиликлар оқибатидир.

Оила мустахкам бўлса, маҳалла тинч ва ободдир. Маҳаллаларнинг обод ва

15-май - Халқаро оила кўни

Қашқадарё вилояти, Яккабоғ тумани деҳқон фермер вакилчилигига қарашли "Найман" фермер хўжалиги раҳбари Қўлмурут Очилов ерга меҳр қўйган, ҳақиқий деҳқон. У фарзандларини, оиласини қандай қадрласа, табиат шўғолларини ҳам асраб-авайлайди. Шунданми, ҳамшиша далада ҳосил мўл, хирмони барақалди. Сўрагачи - И. САТТОРОВ

ларининг ташкил этилиши режалаштирилган.

Оилалар саломатлиги бевосита жисмоний меҳнат ва жисмоний тарбия билан боғлиқ экан. Марафондан мақсад, оилаларни спортга жалб этиши, уни қундалик турмуш тарзига айлантиришидир.

Ота-она ибрати-фарзанд келажагининг озукаси бўлиб, ундан баҳраманд бўлиш, уларнинг камолга етиши учун омилдир. Мустақиллик йилларида оила ахримлари 1,5 баробарга камайтирилганига қарамай, муаммоли ва ахрим бўлаётган оилалар ҳам йўқ эмас. Оилавий ахримлар ўз

осойишталиги юртимиз тинчлиги гаровидир. 2004 йилнинг "Меҳр ва мурувват йили" деб эълон қилинганлиги, меҳроқибатлилик ўзбекистонликларга хос буюк қадрият эканлиги ва бунда оила институтининг ўрни катта эканлигини кўрсатади. Бу савий-харакатларимиз давлатимизнинг кучли, халқимизнинг ҳамжиҳат, қардош дўстларимизнинг кўп бўлиши учун қаролатдир. Зеро, биз ҳеч кимдан кам эмасмиз ва кам бўлмаймиз ҳам.

Даврон ХОЛИҚОВ
Республика "Оила" илмий-амалий Маркази директори ўринбосари

Тўрт ёшга тўлмаган митти қизалоқ Мадина ётоқхонасининг деразаси панжараси оралиғида мусича бола очиб, уни парваришлаётганини ҳар кўни кўриб қувонар. Кейинги 1-2 кун ичида она мусича боласи олдида келмай қўйганидан хабар топиб юзида шашқор ёш тўкиб илтижо қиларди: "Эй Худойим-эй, энди нима бўлади? Ўлиб қолади-ку!"

Кир ювиш билан банд бўлган онаси Дилдора унинг ноласини эшитиб, югургилаб унинг олдида чиқди, юзини ювган кўз ёшларини артиб овултган бўлди.

Жони-жахони куйиб йиғлаётган Мадина тинимсиз йиғи аралаш жаврар-

МАДИНАНИНГ

ди: "Ойижон, энди нима бўлади, ўлиб қолади-ку! Сиз ҳам онасиз-ку, бизани ташлаб кетсангиз нима бўлади? Телефондан Одил амакимни чақирсак, унга уй қуриб берадилари, ёки уйимизни қураётган усталарни чақирамизми? Бечоранинг онаси қанақа онайкам. Ҳали келсин мендан кўради!.."

Йиғидан юз-кўзлари қизариб кетган Мадинани юпатиш осон бўлмади. Не-варамнинг бу ҳаяжонини онасидан эшитиб, диллимдан қандай ўнлар кечмади дейсиз. "Кичкинагина гўдак қалбига жо бўлган меҳр—мурувват парранданинг озор чекишидан ачиниш, ташвишга тушиш юртимизда содир бўлаётган кўнгилсизликлар "меҳрибонлик уйлари"га ташлаб кетганларнинг эгаларига ҳам юкса бўлмасмикан?

Илоҳим, ота-оналар у ёқда турсин, мусича ҳам боласини ташлаб кетмасин.
Афифа ХАСАН қизи

КЕЛИН ТАНЛАШ - ДАВЛАТ ДАРАЖАСИДА

Темур бобомизнинг юқоридаги фикрларини ўқир эканман, оила қуриш, оиллага доир муаммолар ҳам бузунги кунда мустақил республикамизда давлат юмушлари билан тенг даражада олиб боришмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг "Оилада тиббий маданиятни ошириш йўналишларини амалга ошириш чоратадбирларининг мақсадли дастури" ва "Никоҳланувчи шахсларни тиббий кўрикдан ўтказиш тўғрисида"ги қарорлари ижросини таъминлар эканмиз, ҳар бир қишлоқ, маҳалла, ҳар бир оилага кириб бормоқдамиз. Бу ҳужжатлар шунчаки қабул қилинмасдан балки халқимизнинг дилидаги мақсад-муддао бўлди. Зеро, "Никоҳланувчи шахсларни тиббий кўрикдан ўтказиш тўғрисида"ги Низомда "Соғлом оилани шакллантириш учун шартшароитлар яратиш, ирсият

билан боғлиқ ва туғма касалликларга чалинган болалар туғилишининг олдини олиш никоҳланувчи шахсларни тиббий кўрикдан ўтказишнинг мақсади ҳисобланади", дейилган.

Туман хотин-қизлар кўмитаси, туман соғлиқни сақлаш бўлими, "Камолот" Ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими, диний ишлар идораси билан жадвал асосида ҳар бир маҳаллада йиғилишлар ўтказдик. Бир аёл шундай афсус билан гапирди: - Тиббий кўрик никоҳланувчилар учун мажбурий қилиб қўйилганлиги нур устига аъло нур бўлди. Менинг яқин қариндошимнинг ойдаё қизи бор эди. Бошқа вилоятда яшайдиган танишларидан совчилар келди. Қиз билан куёв учрашди, рози бўлишди. Сал ўтмай жуда қисқа кунларда тўй ҳам бўлиб ўтди. Тўйдан кейин маълум бўлдики, куёв-

нинг тутқаноқ касали бор экан. Қиз йиғлаб-йиғлаб ажраб кетди...

- Мана буну эшитинг, деди бир қариоқ киши. Бизнинг маҳалламизга келин тушди. Икки ой ўтар-

ўтмас келин юкини олиб ажрашиб кетди. Кейин билсак, куёв бола кечаси пешовини ушлолмай ҳар кўни кўрпани бўлмади...

Хуллас маҳаллалардаги йиғилишларда ҳар хил ташвишли, ачинарли воқеалар ҳақида эшитдик. Ота-оналар фарзандларнинг тиббий кўрикдан ўтишлари мақсадга мувофиқ эканлигини жон қуйдириб гапирди. Тиббий кўриги, ФХДё бўлими гувоҳномаси бўлмаса, ёшларга никоҳ ўқимасликка чақирди.

Туманамизда 9 та қишлоқ фуқаролар йиғинлари ва Дўстобод шаҳрида 5 та маҳалла фаолият кўрсатмоқда. Ҳар бир маҳаллада хотин-қизлар

"Ўйларим, набираларим ва яқинларимни уйлантирмоқ ташвишида келин изламоққа эътибор бердим.

Бу ишни давлат юмушлари билан тенг қўрдим. Келин бўлмишнинг насли-насабини, етти пуштини суриштирдим. Хос одамлар орқали соғлиқ-саломатлигини, жисмонан камолотини аниқладим. Келин бўлмиш насли-насаби, одоб-ахлоқи, соғлом ва баққуватлиги билан барча қусурлардан холи бўлсагина эл-юртга катта тўй-томоша бериб келин туширдим".

Амир ТЕМУР

Хотин-қизлар кўмиталари фаолиятдан

кўмиталари раислари жамоатчилик асосида фаолият кўрсатмоқда. Улар ўз худудларига бириктирилган шифокорлар билан яқиндан иш олиб бормоқда. Кимнинг келини камқон, кимга шифокор ёрдами керак - улар ёддан биладилар.

Тумандаги 54 та мактабда ўсмир қизлар тиббий кўрикдан ўтказилмоқда. Келажақ наслимизнинг соғлом бўлиши бумизнинг қизларимиз - бўлажақ оналар саломатлигига боғлиқдир. Касаллиги аниқланган қизлар алоҳида назоратта олиниб, даволатилмоқда.

... Тўй бошланиб, карнай-сурнай чалинмоқда. Хаяжондан юраклари халқирган қайнона не-не умидлар билан келинига пешвоз чиқмоқда. Зеро, бу умидлар саробга ай-

ланмасин. Юрагининг тубидаги тилакларини таллариди пичирлаб бораётган қайнонанинг: "Ёшлар кўшгани билан қўша қаришин. Серфарзанд, сердавлат бўлишин. Меҳрли-оқибатли, бахтли-саодатли, ували-жували бўлишин. Илоҳим юртимиз тинч бўлсин", деяётган орзулари ҳаммамизнинг орзуйимиз, яхши нияти-мизга айлансин.

Ҳар бир инсоннинг фарзанди соғ-саломат ва бахтли-саодатли бўлсин.

Ҳанифа ЗОКИРОВА,
Тошкент вилояти,
Кўйи-Чирчиқ туман
ҳоқим ўринбосари,
Хотин-қизлар
кўмитаси раиси

АВВАЛО ЮРАК КҮЙЛАСИН

Маҳмуд Намозов халқона, кўхна ва янги кўшиқларни маромига етказиб ижро этаётган истеъдодли санъаткор-

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Маҳмуд НАМОЗОВ.

- Менимча, **Оиламиз меҳмони** назар паловни онасидан ме- ижодкорда АРМОН бўлгани яхши. Ушалмаган орзуларим - армонга, армонларим эса кўшиқларга айланиб кетаверади.

- **Шу ўринда, бахт ҳақида нима дея olasиз?**

- Ижодкор, санъаткор учун энг муҳим шарт-шароитлардан бири оилавий хотиржамликдир. Худога шукр, бу бахт мени четлаб ўтмаган. Турмуш ўртоғим Халимаҳон ҳам менга суянчиқ, ҳамфикр.

рос қадимий, чуқур сопол лаганга суздиради... Хуллас, севимли ҳофизимиз оиласида сақланиб қолган ўзбекона удумлар фарзандлари тарбиясига, эру хотин аҳиллигига ижобий таъсир кўрсатганини англаш мумкин.

- **Инсонлардаги қайси фазилатларни ёқтирасиз?**

- Ҳалоллик, оққўнғиллик, камтарлик, лафзда собит турмоқликни. Кишининг аввало ўз кўнгли, дунёқараши пок бўлса, юсак ички маданиятга эга бўлса яшашдан қийналмайди.

- **«Оила ва жамият» мухлисла-**

ларимиздан биридир.

Маҳмуд ака, айна пайтадаги ўзбек кўшиқчилиги тўғрисидаги фикрингиз қандай?

- Кўшиқ - инсон кўнглига ором, руҳиятига тетиклик ва тиниқлик бағишловчи, тоза хис-туйғулар аксини берувчи неъматдир. Яхши кўшиқни осонгина яратиш бўлмайди. Кўшиқ, шеър, мусиқа, овоз ижро уйғунлигидан пайдо бўладиган санъат асаридир. Афсуски, ҳозир бир-иккита кўшиқ куйлаган баъзи ёшларимиз дарров "машҳурлик" касалигига дучор бўлишяпти. Ёнгил-елпи кўшиқлар, савиясиз клиплар сони кўпайиб халқимизнинг асабига тегаётгани ҳам сир эмас.

Маҳмуд Намозов кўшиқ яратиш эл эътиборини қозонди.

Маҳмуд Намозовни яқиндан билганлар "жуда камтарин, самимий инсон", дейишади, кўшиқлари ҳам самимий, юракка яқин. "Аввало юрак куйлаши керак", дейди унинг ўзи.

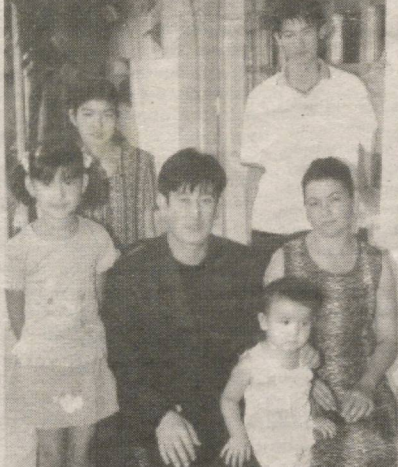
- Армон ҳақида кўшиқларингиз кўп. Сабабини қандай изоҳлайсиз? - сўрайман ундан.

Ўғил-қизларимнинг тарбиясига жуда масъул.

- Катта концертларда сахнага чиқиш олдида: "Мен чиқаяпман, омад тила", - деб қўл телефон орқали хабар бериб қўядилар. У кишидан кўра кўпроқ мен ҳаяжонланаман, - гапга аралашади Маҳмуд аканинг рафиқаси Халимаҳон.

Уларнинг оиласидаги тотувликни, самимий муносабатларни кўриб ҳавасим келди. Кизи Райҳон, ўғли Музаффар пойтахтдаги компьютерга ихтисослашган коллежлардан бирида ўқиб, ўз соҳасининг билимдонни бўлиб етишишган.

Маҳмуд ака кенжа қизи Маликани раҳматли онасига ўхшагани учун "онажоним", "онам", деб эрқалаб гапирди. Моҳидилнинг рақс тушишини кўриб болаларча завқланади. Хонадонига қандай меҳмон келишидан қатъий

рига қандай тилақларингиз бор?

Юртимизнинг ҳар бир хонадонига омад таширф буюрсин. Умримизни аҳиллик, тотувлик безаб юрсин. Барчага бахтиёрлик насиб этсин.

- **Самимий тилақлар ўзингизга ҳам йўлдош бўлсин. Мазмунли сўхбатингиз учун раҳмат.**

Хулқар **ҲОТАМБОЕВА** сўхбатлашди.

Бир куни кўчада кетаётсам, маҳалламиздаги ёшгина муаллима қиз кўзлари қизариб мактабдан қайтапти.

- Тинчликми, нима бўлди? - деб сўрасам, жавоб ҳам беролмай хўнграб йиглаб юборди-да,

УСТА БОҒБОН БЎЛИНГ, УСТОЗЛАР!

уйига чошиб кетди. Ишхонасида бирон нохушлик бўлгандир деган ўй билан орқасидан қараб қолдим. Уша мактабда ишлайдиган бир тажрибали ўқитувчи аёл бу ҳақда шундай деди:

- Бугун директордан гап эшитди. Бошланғич синфларга ўқитувчи қилиб ўтказиб қўйишди. Энди 3-4 йилгача шу жойда ишлаб турармиш.

- Ўзи нима бўлганди? - деб сўрадим.

- Янги ишга келган кезлари унга 7-8-синфдан дарс бериб, шу синфларнинг бирига раҳбар қилиб қўйишди. Синфини яхшигина бошқариб, эглаб турганди, дарсларини ҳам намунали оlib борарди. Лекин синфнинг 3-4 та бойвучча қизлар тилла тақинчоқлар-у калта юбка, тор шимда мактабга келган экан. Биринчи куни босиқлик билан тушунтирибди, эртасига директор олдига олиб кирибди, учинчи куни ота-онасини чақиртирибди. Фойдаси бўлмабди. Уша кийинишлар-у олифтагарчилик давом этавергач, уларни дарсдан чиқариб юборибди. "Ўқувчига ўхшаб кийиниб келмагунларингча мактабга ҳам, синфга ҳам кирмайсизлар?", - дебди. Ота-оналари шаҳар халқ таълими марказига арз қилишди. У ердагилар директоримизни чақиртиришди, роса "пўстагини қоқишибди". Қизларни мактабга қайтаришди, лекин ҳалиги қизлар бундан баттар ҳаволаниб, ўқитувчиларини умуман менсимай қўйишди. Синф раҳбари ҳам уларнинг баҳоларини пасайтириб, хулқларини "қониқарсиз" деб баҳолабди. Ичида битта шумтарақоғи бор эди. Синф журналини ёқиб юборибди. Ана энди кўраверинг хангомани! Шўнга 4-

5 кундан бери мактабда мажлис - жанжал. Уни дарс беришдан четлатиб, синф раҳбарлигига бошқа - ёши каттароқ ўқитувчи қўйишди. Ёш ўқитувчини бошланғич синфга ўқитувчи қилиб, маошини пасайтиришди. Бу гапларни эшитиб ўйлаиб қолдим. Кечроқ муаллимнинг уйига чиқдим. Унга бўлиб ўтган воқеаларни эшитганимни айтганимда сал кулимсираб:

- Бўлар иш бўлди! Ишдан бўшайман! Керак эмас! Мен бундай мактабда ишлай олмайман! Эртагаёқ бораман-у, ариза ёзаман! - деб қолди. Унга:

- Агар шундай қилсангиз, ҳалиги қизларнинг димоғлари янада кўтарилиб: "Мана,

ўқитувчини ишдан бўшатишга ча олиб бордик!" -

дея бошқа устозларини ҳам назарга илмай қўйишади. Ўзингизни тутинг-у, дарсингизни бериб юраверинг. Янги синф ўқувчиларини тарбиялашга ҳаракат қилинг. Ҳали улар жуда ёш экан-ку, дедим.

У бироз ўйлаиб туриб:

- Эплай олармиканман, опа? Ахир бу синфда ҳам бир-икки тарбиясиз болалар бор. Мен бўлса уларни юқори синфга ча олиб чиқа оламанми-йўқми?!

- Сиз уларни тарбиялаб, ўзларини қандай тутишларини, қиз боланинг ибоси нимада эканлигини яхшилаб ўқитиб бординг, - дедим унга. Токи улғайиб қолишганида ўзгаримасин! Уларни сира ажратманг. Ўқишига, хулқига алоҳида эътибор беринг. Улар ҳам сизни яхши кўриб қолишади.

- Майли, сиз айтганча қилиб кўрай-чи... Маслаҳатларингиз учун раҳмат! - деди, ўзлари ёришиб муаллима қиз.

Уйга қайтиб чиқиб муаллима қизга берган маслаҳатларимни таҳлил қилиб кўрдим. Менимча, унинг обрўсига, шахсига путур етказадиган ҳеч нарса демадим. Бунга ўхшаган воқеалар деярли ҳар бир мактаб, ўқув масканида рўй берган, рўй бераётган бўлиши мумкин.

Азиз муаллимлар! Сизлар ўқувчиларга қандай билим бераёсизлар? Бу йўлда муаммолар учрамаяптими? Фикр-мулоҳазаларингиз билан ўртоқлашинг!

Малоҳат **ХОЛБОЕВА** Янгийўл шахри

Қосимжон ҳақида газетамизнинг 13-сонида "Дилимда орзуларим кўп", 15-сонида "Яхшилар-ла гўзалдир олам!", 7-сонида эса "Фарзанд камолини кўзлайлик", сарлавҳали мақолаларимизда ҳикоя қилиб, унинг кейинги тақдири ҳақида ҳам мухлисларимизни огоҳ этишимизни айтгандик.

Қаҳрамонимиз Қосимжонни Республикадаги "Таянч ҳаракати" ребалитация маркази 3-болалар бўлимининг раҳбари профессор Абдуқаюм Абдуқулов ҳузурига яна олиб бордик. У зарур ҳужжатларни тайёрлаб, болани зудлик билан операция қилиш учун етказиб келишни тайинлади.

6 май куни биз ҳужжатлар билан

ПРОФЕССОР ГУЛЛАРНИ СЕВАР ЭКАН...

«Оила ва жамият»да чоп этилгач...

яна профессор қабулда бўлди. Унинг кўрсатмасига асосан Қосимжон шифокорлар кўригидан ўтказилгач, ногиронлиги учун 10800 сўм миқдорда пенсия ҳам тайинланди. Бироқ, ҳужжатлардаги баъзи камчиликлар боис, операция бироз кейинроққа қолдирилди.

- Мен ҳар бир ишни, қонун-қоида асосида қилишни ёқтираман. Синган, мажруҳ аъзони қайтадан тўғрилаш вазифамиз, лекин биз шифокорлар ҳужжатлаштиришда ҳам худди

хуқуқшунослардек, аниқ ишлашимиз шарт, - деди профессор биз билан сўхбатлашаркан.

Қабулхонадаги стол устида гулдонларга жуда чиройли атиргуллар солиб қўйилганди. Профессор шу пайт жуда жиддийлик билан ҳамширадан:

- Наргиза, мана бу гулларни ким олиб келиб қўйди? - дея сўради шахт билан.

Мен: "Оббо, профессорнинг жаҳли чикди-ёв! Буларни олиб улоқтириб юборса керак", деб уйладим. У гул-

ларга ошфатлик билан тикиларкан:

- Нима учун менинг столимга ҳам шундай гуллардан қўйиб қўймайсизлар? Ахир, профессор ҳам гулларни жуда яхши кўради-ку! - деди.

Ажабо! Қаттиққўл ва ўта жиддий профессор гулларни севаarkan! Эртаюк мажруҳ суякларни очиб, операция қилиб тўғрилаб, қонга ботиб ишлайдиган жарроҳлар ҳеч қанон нафис гуллар гўзаллигини хис этмасалар керак, деб ўйлардим. Не-не мажруҳларни оёққа тургазиб кўнғилларига қувонч ато этадиган профессорга албатта бир кучоқ гул олиб боришни дилимга тўғиб қўйдим. Зеро, профессор ҳам, ҳамкасблари ҳам бунга арзийдиган инсонлар.

БАСИРА

МЕХР-ОҚИБАТНИ ЎЗИНГДАН ИЗЛА

“Ким айбдор?” - 12-сон, 2004 йил

ЭСЛАТМА: Акам билан жанжаллашиб уйимиздан кетиб қолдим. Ҳозир Тошкентда савдо-сотиқ билан шуғулланаман. Ота-онам: “Қаерда юрбсан? Нима иш билан машғулсан?”, - деб сўрашмайди. Ойлашмаганимизда муҳит мени қийнайди. Нима қилишимни билмай қолдим.

Н. ЙҮЛДОШЕВА

нингда кўнглингда аччиқ армон бўлиб қолмасин. “Ойла ва жамият” газетасини кўлингдан қўйма! Уқ! Бу газета барча мухлисларга бирдек дўст, сирдош, маслаҳатдош. Балки сен шу рўзнома орқали ўз бахтингни топарсан, ишооллоҳ! Ҳаётдан ноумид бўлма, руҳингни туширма, бу ҳаёт қадрига ет. Кўнглимдан кетган самимий ниятларимни ақунларканман, сенга албатта бахт, омад, соғлиқ, омонлик тилайман. Ўйлайманки, сен келгуси тақдиринг ҳақида яна газета орқали хабар берасан. Чунки сенинг тақдирингга бефарқ эмасман.

Шоира ХАСАНОВА
Тошкент шаҳри

Бу мақола таъсиридан сира чиқиб кетолмадим. Дилдора, сени синглимдек кўрганим боис кўнглимдаги энг самимий ниятларимни изҳор қилмоқчиман. Сен 11 фарзандни дунёга келтириб, оқ ювиб-оқ тараб, катта қилган онанинг фарзандисан. Шунинг зинҳор унутма. Сенинг онаизоринг меҳрини, муҳаббатини ўн битта боласига тенг бўлиб, уларга атаган. Мақолада ёзилишича, ота-онанг қаттиққўл бўлишган. Дилдора, ота-она қаттиққўлликнинг замирида меҳр-муҳаббат ётади. Уларнинг талабчанлиги фарзандларни фақат яхши йўлга бошлайди. Саруполар туфайли онанг билан ўртангизда бўлиб ўтган жанжални оқлаб бўлмайди. Хар бир масала юзасидан жанжал келиб чиқарса, дунёда аҳиллик қоладими? Оқибат қоладими?!

17 ёшингда уйдан бош олиб чиқиб кетганингни ўқиб ларзага тушдим. Ахир энди гўдак эмассан, ҳаётни, қийинчилиكنи кўрдинг, демек, дунёни танидинг. Энди гўдақларча фикрлашга ҳақинг йўқ, жон сингил! Ҳозир сен айбдорни излаш эмас, ота-онанг ва туғишганларинг билан меҳр-оқибатли муносабат ўрнатиш чорасини излашинг керак. Сен эркак зотиға нафратингни яшира олмай. “Агар эркак зоти шундай бўлса, эрсиз ўтганим бўлсин”, - дебсан. Айт-чи, сен ўз отанг ва ўз аканг билан тил топиша олмасанг, уларни юрагига йўл топа олмасанг, КИМ АЙБДОР? Агар билсанг эркак оила устун, суянчиғи, ҳаётда шундай эркаклар борки, ўз оиласини, аёлларини қафтларидан кўтариб юрадилар. Бу аёллар учун бахт. Сен ёш эмассан. Мустақил фикрлай олсан. Айт-чи, ҳаётингда ота-она меҳрига зор бўлган инсонларни учратмаганимсан? Ўз ота-она-

си қадрига етмай, улар боқий дунёга кетганга, минг афсуснадомат билан умри охиригача армон қилиб яшаётганларни кўрмаганмисан? Наҳотки, ана шундайлардан ўзингга туғри хулоса чиқара олмадинг?! Бахт дегани ўз ўзидан келмайди. Сен ўз ота-онанг дуосини олсанг, хизматларидан арида бўлсанг, ширин сўзинг билан қалбларига йўл топа олсанг, шундагина сен бахт ҳақида ўйлашга ҳақласан! Сен бир нарсани ёдингда тут: ота-онангнинг борлиги бу сенинг бахтинг, давлатинг. Мени ўзингга дўст деб бил. Маслаҳатим қуйидагича: ўйлайманки, сен бундан ўзингга туғри хулоса чиқариб олсан.

Намоз ўқисанг бошқа олам кишиси бўласан, руҳинг тетик, кўнглинг нурафшон бўлади. Ҳаётга бошқа кўз билан қарайсан. Яқинларингдан ўз меҳрингни, ширин сўзингни аяма! Борига шукр, йўғига қаноат қил! Ота-онанг олдида кўпроқ бўл. Улар сенга ғанимат. Қайта-қайта узр сўра, дуоларини ол, токи сендан розимиз, деган сўзларини эшитмагунингча. Ота-онага ўтмайдиган кирдикорларинг кексайиб қолга-

моли билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

ҳақда билмаганингиз, эшитмаганингиз маъқул. Ана шундагина Буюк, Нурли, Армонли, Ширин Муҳаббат билан қоласиз.

“У менга номахрам. Бегона,” - дебсиз.

Менимча, сиз кўпчиликнинг ёдидан кўтарилиб кетган. Тўғрироғи, “замонавий”лашиб атайин “унутди” юборилган иборани тилга олибсиз. Бу мавзуда хар қанча гапирсак, хар кун эсласак ҳам кам.

— Сиз менга хиёнат қилдингиз, — зорланади аёл.

— Улай агар, унга қўлимни ҳам теккизим йўқ, — қасам ичишга ўтди эр.

Унинг юз-у кўзига, қош-у қовоғига суқланиб қараганингиз хиёнат эмасми?! Бу кўзингизнинг хиёнати-ку! Уйдаги аёлингизга бир оғиз ширин сўзингизни раво кўрмай, бегона аёлга эса хушомад қилапсиз...

Бу тилнинг хиёнати! Хиёнат бундан ҳам ортиқ

буладими? Уйда гулдек аёли-фарзандларининг муқаддас онаси бўла туриб, киз-жувонларга шилқимлик қилаётган, икки-учтадан хотин олиб қўйган йигитларнинг чуқур мушоҳада қиладиган пайти келмадимикан. Давраларда ўзининг бир нечта аёл “таниш”лари борлигидан керилиб, уларнинг қадди-қоматини таърифлайдиган “зўр йигит”лар! Бир лаҳза сукут сақланг. Бу “хунар”ларингизнинг қасри ўғил-қизларингизга урмасмикан?!

Киз-жувонларимизга ҳам айтар сўзимиз бор. Қандай қўйлақ кийиш хар кимнинг ўз дидига боғлиқ. Лекин ёқаси, этаги очик либосларда ўзингизни намоиш қилиб қадрингизни ерга урмаяпсизми? Ёқаси очилиб турган ҳолатингизни тасвирлашга мен истиҳола қилдим.

Номахрамлар олдида баданингизни кўз-кўзлаб, гуноҳга ботмаяпсизми? Бу сизнинг эрингизга қилган хиёнатингиз эмасми?! Эрингиз ёки куёвингиз бегона аёлларга илақишса, хиёнатингизнинг жавоби шу эмасми?

“Бу синов дунёси...” мақоласи кенг қамровли мавзу. Мухтасар қилиб айтганда, хар бир ҳаракатимиз, айтадиган хар бир сўзимизнинг аввало бу дунёнинг ўзида жавоби бор. Ана ўша пайтда илтижо қилганларимиз бейфойда. Ножўя қилиқларимиз учун тазарру қилмоқдан кўра, тавба қилишдан сақланадиган амалларга одатланганимиз афзалроқ. Хар биримизнинг қалбимизни муқаддас туйғулар ёритиб турсин!

Муборак ЙҮЛДОШ ҚИЗИ,
Хоразм вилояти,
Хонқа тумани,

СИЗ БАХТАН ИНСОНСИЗ

“Бу синов дунёси...”
2004-йил 13-сон

ЭСЛАТМА: 19 ёшдама тиббиёт институтини талабаси Ҳамидани севиб қолдим. Мен ҳам институтга кирдим. Аммо, севганимга етишишга имконини йўқ, қўлим қалталик қиларди. Бир куни у қўлимга тўй тақдирномасини тутқазди...

Орадан 30 йилдан кўп вақт ўпганга кутилмаганга учратдим.

Ҳ. М.

аччиқ аламлари аралашмаган. Бу билан мен севгисиз оила қуриш фикрини ёқламоқчи эмасман. Бир-бирининг ишқидан тўрт-беш йиллаб зор йўғланган йигит-қизлар ниҳоят оила ҳам қурадилар. Лекин турмушнинг муштларига дош беролмай, захрини бир-бирларига сочиб, севгини сарсон қилиб, икки томонга қараб кетишяпти. Ёки баъзилари

ўзлари пиширган ошни ичишга мажбур эканликларидан номигагина оила бўлиб яшашяпти. Яшаганда ҳам бе-меҳр, бефарқ, совиб қолган муҳаббат билан.

Севганингиз билан умргузаронлик қилиш сизга насиб бўлмабди. Бу Сизнинг армонингиз. Шоир айтганидек, «Бу дунёда армонсиз одам бечоралар ичра бечора»...

Ҳақида опа Сизга хиёнат қилмади, алдамади. Қалбингиз тўрида дилингизни ёритиб турувчи нурли, ҳавас қилса арзуғулик муҳаббатингиз бор.

Сиз Ҳақида опа билан учрашмабсиз. Жуда ҳам тўғри қилгансиз. Менинг фикримча бу ёғига ҳам қўришмаслик иложини қилинг. Уша қадим қўл етмас муҳаббат хотиралари билан чекланиб қолинг. У

Аксидо

Эҳ, қизгинам С., турмушнинг “мушти”дан безганингиз ҳақидаги кечинмаларингизни ўқиб, хаёлга толдим. Тўғриси қайнонанингизнинг қилмишлари, аччиқ-санчиқ сўзларидан кўнглим айнади. Ахир, бу фаровон юртимиз учун кўллаб фарзандларни дунёга келтириб ташлаб, етимлар сонини кўпайтириб ўзига ва ўзгаларга озор берадиган она-қайноналарнинг, боридан йўғи яхшироқ эди. Етти ўғил, бир қизни дунёга келтириб унинг ка-

КЕЧИККАН ТАРБИЯ ҲАЁТНИ БУЛҒАЙДИ

моли билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

Агар унинг ўғиллари ҳақиқат учун курашиб аёлларининг ёнини олса, уларнинг фарзандлари тирик етим бўлмасди-да! Бизнинг удумларимиз билан шуғулланмаслик инсофданми? Фельга ўт тушин бундай бағри тош, беписанд қайнонанинг.

“Ўғил, эр йигит бўлиб етишсин” -49-сон, 2003-йил

ЭСЛАТМА: Мен келин бўлган оила, етти ўғил бир қизли эди. Мен учинчи келин эдим. Қайнонам ҳеч ким билан гаплашмас эди. Фельга оғирлигидан бўлса керак олтига келиндан учтаси эридан ажрашиб кетган. Мен ҳам олти йил чададим. Охири ота-онамникига кетишга мажбур бўлдим. Икки ўғил, бир қизим билан етти ойдирки онамшиқидаман.

С.

Каттақўрсон шаҳри

мизга кўра одатда эрлар оиланинг устун бўлиб, оиладагиларни ва ҳамма ишларни бошқариши керак.

Қизим, сизнинг ўз ота-она уйингиздаги удумлар, дунёқараш менга жуда ёқди.

Менимча, яхши ниятларингиз ҳаётингизга ҳамроҳ бўлиб, бундай танбал эрни боқиманда қилиб яшагандан кўра, орани очик қилганингиз афзалмикан? Сизга уч фарзандни оёққа қўйишда куч-қудрат тилаб қоламан.

Афифа ХАСАН ҚИЗИ

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Самарқанда вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси, гўзал қалбلى инсон **И С М А Т У Л Л О ЙУЛДОШЕВ!** Туғилган кунингиз муборак бўлсин.

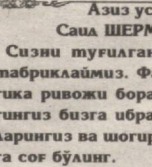
Бул жафокаш дил Сизга алолар бўлсин, Дўстда бори - Сизга фидаолар бўлсин. Хоҳи дўст, хоҳ душман бизни эслар ким, Бари омон бўлсин, унга дуолар бўлсин! Меҳр ила дўстларингиз.

Хурматли Онажоним **ШАҲРИБОНУ!** Сизни 54 ёшга тўлишингиз билан самимий табриклайман. Дадажоним билан роҳатимизни кўриб юринг. Зебинисо **ФАФФОРОВА**, Шахрисабз тумани, Сарой қишлоғи.

Хурматли аааа-жонимиз **Мирзо ЖУМАҒУЛОВ!** Сизни қутлуг 50 ёшингиз билан табриклаймиз! Онажонимиз Саида билан қўша қариб юринглар. Фарзандларингиз, Қашқадарё вилояти, Чирочиқ тумани.

Азиз устозимиз **Саид ШЕРМУҲАМЕДОВ!** Сизни туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Фалсафа ва педагогика ривожини борасидаги филофилангиз бизга ибратлар. Оила аъзоларингиз ва шогирдаларингиз бахтига соғ бўлинг. Шогирдаларингиз **Хурматли Гули А ЙИПОВА!** Туғилган кунингиз билан чин қалбидан табриклайман. Сизга узоқ-умр, оилаңгизга бахт-саолат тилайман. Дугонангиз **Озода МУЗАФФАРОВА**.

Азиз **ГУЛЧЕҲРАХОН** Ҳожи она! Таваллудингизнинг 52-баҳори муборак бўлсин. Умрингизга умр, бахтингизга бахт, қувончингизга - қувонч қўшилсин. Соғ бўлинг. Фарзандларингиз, набираларингиз. Тошкент шаҳри.

ГУЛЧЕҲРАОЙ! Сени таваллу айёминг билан кутлаб, бахту саодат тилаймиз. Келажакда ҳамма-нинг ҳаваси келадиган келинчақ бўлгин. Онанг Саида, отанг Йўлдош ва яқинларинг.

МАВЖУДА опа! Сизни туғилган кунингиз билан табриклайман. Сизга оилавий бахт тилайман. Турмуш ўртоғингиз билан фарзандларингизнинг камолини кўриш насиб бўлсин. Сесимла сингаингиз.

Хурматли Ноaira **ЖАМОЛОВА!** Ҳаёт гулшанининг азиз боғбони, Таваллу кунингиз муборак бўлсин. Яшанг, омон бўлинг, кўп умр кўринг, Ҳаёт гулзорингиз гулларга тўласин. Феруза **УМУРОВА**, Бухоро шаҳри.

Қизим **МУҲТАРАМХОН** ва ўғлим **АЗИЗБЕК!** Таваллу айёмингиз муборак бўлсин. Учингизда доимо тўй бўлсин. Бахтли яшанглар. Манзура **БАРАТОВА**, Андижон шаҳри.

Таниқли тилшунос олим, профессор, устоз Абдуҳамид **НУРМАНОВ!** Сизни 15 май таваллу топган кунингиз билан самимий муборакбод этамиз! Дўстларингиз ва шогирдаларингиз.

ЭЪЛОНЛАР!

Профессор Эргаш САЛИМОВ клиникаси барча турдаги аллергик, бўгин, ошқозон-ичак хасталиқларини, касалламд, нимжон болаларни махсус усулларда даволайди. Бронхиал астма хасталигида гормонал дорилар қўлланмайди. Аллергик касалликларни аниқлаб, даволашда турли аллергенларни кўйиб синалади. Иш вақти соат 8 дан 17 гача. **МАНЗИЛИМИЗ:** Тошкент, Уйгур Ҳўжаев кўчаси, 4-уй, 10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8. 1-шаҳар клиникаси бекати. Тел: 49-43-33, 144-64-30.

Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар "Оила зийнати" Маркази қизларни ва келинчақларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида куйидаги касблар бўйича ўқув курсларини ташкил этди. Марказда кам таъминланган оила фарзандлари белул ўқитилади.

Ўқув муддати 2 ойлик курслар.
- Бичиш-тикиш - "Элита" усулида пардалар, чойшаблар ҳам тикиш - Бисерлардан фойдаланиб тикиш - Бошланғич компьютер билимлари ҳам (Windows 2000) - Олий даражада торт ва салатлар тайёрлаш - Сартарошлик - Косметология - Маникюр-Бухгалтерия-касса аппарати назоратчиси-Қандолатчилик-олий курс

Ўқув муддати 3 ойлик курслар
- Миллий қўрпа-қўрпачалар тикиш - Юмшоқ ўйинчоқлар, бешик қўрпачалари ва ёстиқчаларини тикиш

Ўқув муддати 4 ойлик курслар
- Массаж ва уй ҳамширалиги - Бичиш тикиш (бошловчилар учун) - Машинада гул тикиш (вишивка) - Инглиз тили Ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. (амалиётлари билан)

Курсларни битирган ўқувчиларга махсус сертификат берилади. Манзил: "Халқлар Дўстлиги" метроси. Фуқат кўчаси 1 уй. Мўлжал: Республика спорт кумитаси. Тадбиркорлар палатаси, 2 қават, 202 хона, 413 хона. Телефон: 45-18-42, 98-07-78, 29-28-58, 65-76-78, 90-35-69

"UMID va ISHONCH" Тиббиёт маркази куйидаги касалликлар бўйича беморларга хизмат кўрсатади:
- Уролог
- Косметология - жарроҳлиги
- Физиотерапия
- Гинеколог - УЗД
- Лаборатория - Педиатр
- Гильментолог

Манзил: Ўзбекистон кўчаси, Тошкент шаҳри, Бешёғоч масиви 1-уй. Мўлжал: Халқлар Дўстлиги саройи, Банклар ассоциацияси. Тел: 45-07-42, 45-07-79

УРОЛОГ ВРАЧ, ДОЦЕНТ РЎЗМЕТОВ МЭЛС ҲОЗИЕВИЧ
ЭНУРЕЗ ХАСТАЛИГИ БИЛАН ОФРИГАН ҚОВУГИ БЎШ 10 ЁШДАН ОШГАН ЎГИЛ ВА ҚИЗ БОЛАЛАРИНИ БАТАМОМ ДАВОЛАЙДИ.
Буйрак, қовуқ, простата бези касалликларини ДАВОЛАЙДИ. Қабул вақти соат 14.00 дан 20.00 гача.
Манзил: Марказ-15, 12-уй (ЖЭК ёнидаги бино)
Мўлжал: Метронинг F. Фулом бекати. Тел: 144-46-87

Дугонам ҳикоя қилади:
- Қуларнинг бирида холамнинг бошига мусибат тушди. Турмуш ўртоғи бахтсиз тасодиф туфайли оламдан кўз юмди. Поччамнинг қирқи ўтар-ўтмас молу-дунёга ружу да пайдо бўлган жар сари сирганиб кетди.
- Қўркманг, Муҳайё, - қўлимдан ушлабди поччанг.
- Менга зиён етмади, сиз ўзингизни, болаларимни асранг.

ЭРИНИНГ ТУПРОҒИ СОВИМАЙ

қўйган қайнона-қайнотаси холамни икки нафар норасида гўдаги билан кўчага ҳайдабди. Эрининг тупроғи совумай туриб бошига тушган бахтсизликлардан эсанкираган холам, болаларини олиб, ота-онасининг уйига қайтиб келади. "Дард устига чиққон" деганларидек холам шамоллаб қоладилар. Онасига қўшилиб ўғли ҳам шамоллаб қолибди. Боланинг соғлиғи кун сайин оғирлашиб борар, унга термулиб холамнинг ранги ҳам саргайиб борарди. Бир куни холам туш кўради.
- Тушимда поччанг тирик эмишу, икковимиз бир боғда сайр қилиб юрибимиз. Бир маҳал қарасам қўлида бир даста гул, шошиб мен томон поччанг келаяпти. Гулларга эндигина қўл чўзганим ҳамки гулдастага узатилган қўлларим муаллақ қолди. Оёғим остида пайдо бўлган кучли зарбдан ҳўшимни йўқотдим. Поччанг боғ ёни-
- Ўғлим касал-ку, - дейман жон ҳолатда.
- Йўқ, Муҳайё, асли у эмас, сиз касалсиз.
- Сиз сикилганингиз туфайли боламиз азоб чекаяпти. Мен ҳаммасини кўриб-билиб турибман, - уша дам тушим бўлса ҳам эримнинг ўлгани ёдимга тушиб, вужудимни аллақандай қўрқув чулғади. Эрим гўё буни сезгандек, қўлимдан ушлаб деди: "Йиғманг, боламизнинг насибаси бутун хали..."
- Гира-шира ёруқлида ўғлимнинг чор атрофига жон кўйиб чиқилганини кўрдим...
- Холам чўчиб уйфонганида, тонг энди бўзариб келаётган экан. Гўдак бир маромда пишиллаб ухлар, унга бир ойдан буён азоб бериб келаётган иситмадан асар ҳам йўқмиш. - Холамнинг бахтига жиянимнинг умри узоқ бўлсин, - дея ҳикоясини яқунлади дугонам.
Вазира ЖҲРАЕВА
ТМСХ талабаси

Тошкент ТАТУ томонидан **ЮЛДАШЕВ ШУХРАТЖОН РАШИДЖОНОВИЧ**га берилган 61101-рақамли талабалик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР** қилинади.

Об-ҳавони аниқлаш марказининг ахборотига кўра, республикада ҳаво кам булутли бўлса-да, айрим жойларда қисқа муддатли ёмғир ёғиб, момақалдирак бўлиши мумкин. Шамолнинг тезлиги кучаяди. Ҳарорат кечаси 17-22°, кундузи 34-39°, республиканинг жанубида 37-42° дан 25-30°гача иссиқ бўлиши кутилмоқда.

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафтада катта маблағни қўлга киритасиз. Лекин, сиздан қарз сўраганларга пул бера кўрманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Дўстларингиз билан учрашиб дилдан сўхбатлашмоқ учун вақт топинг. Омадли кун шанба.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Сешанба куни сизни катта ютуқ кутмоқда. Дам олиш кунини уй тозалаш билан ўтказинг.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Фарзандларингизни ўзингиздан олислаштирмаганингиз маъқул.

МУНДЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ҳаётдан жуда кўп нарса истаяпсиз. Бироз сабртоқатли бўлишини маслаҳат берамиз.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Маблагдан қийналиб қолишингиз мумкин. Тежамкорлик билан иш тутшингизга тўғри келади.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Оилавий келишмовчиликларнинг олдини олмақчи бўлсангиз, сал оғирроқ бўлинг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Рўзгорнинг талайгина муаммоларига дуч келасиз. Лекин, соғлигингиз ҳақида ўйлашингиз керак.

БАШОРАТИ

ЎҚОТАР (23.11 — 21.12). - Оилангиз муҳтожли ни сезмаслиги учун тинимсиз меҳнат қилишингизга тўғри келади.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Ҳаётингизда янгилик рўй беради. Ҳафтанинг охирида сизга омад кулиб боқиши мумкин.

ҚОВФА (21.01 — 18.02). - Бу ҳафтада ёлғизларни кўнгилли танишув кутмоқда. Лекин, маблағдан бироз қийналиб қолишлари мумкин.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Асабларингиз бузилса-да, у қадар тушқунликка тушманг. Сизни севгувчи инсонлар борлигини унутманг.

ГУЗАЛ БАҲОРНИНГ ТАШВИШЛАРИ ҲАМ ГУЗАЛ

ЮЗИНГИЗГА СЕПКИЛ ТОШСА...

Ёшим 15 да. Бир-икки йилдан бери баҳор келди дегунча бетимга сепкил тошадиган бўлди. Тенгдош йигитлар ҳам ҳазиллашиб: "Сепкилларинг бир-рам ярашибди", - дейишди. Лекин менга барибир алам қилади. Бузим: "Баҳорги куйида ҳар қандай юз терисига ҳам доғлар тушади ва ёз охирига бориб йўқолиб кетади", дея менга тасалли бериюқчи бўладилар. Аммо мен барибир сепкилларимдан кўп озор чекаман. Уларни йўқотиш йўллари борми? Фарида, Самарқанд вилояти.

хатто йигитларнинг ҳам бетларида доғлар, донча-донча сепкиллар тошиб кетади. Сепкиллар ва доғларни йўқотишнинг қатор усуллари бор. Аввало, "Сепкиллар тошмаслиги учун нима қилиш керак?" - деган саволатрофида фикрлашайлик.

Фарида, Самарқанд вилояти.

Ҳақиқатан ҳам баҳор келиши, кўёшли кунларнинг

бошланиши билан кўпчилик киз, жувонларнинг

★ Кўёшли кунлар бошланиши билан таркибида спирт бўлган ҳар хил лосьонлар (юз тазаловчи воситалар)дан фойдаланманг. Тўғрироғи, улардан воз кечинг. Агар бетингиз қуруқ ёки терида жароҳатлар бўлса яхшиси тоза қаймоқ, сузма суртиб, сўнг сув билан ювиб ташланг. Бет тазалашнинг яна бир яхши йўли яллиз, мойчечак ва чой дамламаларидан фойдаланиш бўлиб, бу ҳам қулай, ҳам безарардир. Агар шунда ҳам сепкиллар ва қора пигмент доғлари пай-

до бўлаверса, куйидаги тавсиялардан фойдаланинг.

1 Баҳор келиши билан ҳамма жойда момоқаймоқлар (одуванчик) пайдо бўлади. Ана шу гуллардан бир сиким териб оласиз-да, идишга солиб ўстига 1 стакан қайноқ сув солиб совигунича дамлаб кўясиз. Сўнг шу дамлама билан кунига бир неча марта бетингизни артасиз.

2 Петрушка барглари ва томирларини бирга кўшиб майдалаб то бутқа сифатида келгунича қайнатилди. Тайёр бўлган бутқа совуғач, ундан юз терисига никоб сифатида суркалади ва 20-30 дақиқадан сўнг илиқ сувда чайиб ташланади.

3 Худди юқоридаги усулда хантал (хрен) барги ва томирларини олиб, майдалаб ундан бутқа тайёрланади ва 20-30 дақиқа давомида юз терисига никоб сифатида суртилади.

4 Бир қошиқ лимон шарбатига 2 чой қошиқ 6% ли сиркадан кўшилади ва унга яна

икки чой қошиқ қайнаб совутилган сув кўшиб аралаштирилади. Агар юз терингиз қуруқ бўлса шу аралашмага бир неча томчи глицерин томизиш мумкин. Тайёр бўлган шарбат билан юз терисини кунига бир неча марта артиш тавсия этилади.

5 Қирғичдан ўтказилган хрен томири ва олмадан бутқа тайёрланиб юз терисига никоб сифатида суртилади ва 20-30 дақиқадан сўнг илиқ сув билан ювиб ташланади.

6 Юз терисига доғлар пайдо бўлса, қуруқ ёки ёғсиз бўлса, куйидагича муолажадан фойдаланиш мумкин: Юз териси ўсимлик мойи билан яхши-

лаб артилади. Сўнг юз терисига иссиқ содали компресс 1 чой қошиқ ош содаси 1 литр қайноқ сувда аралаштирилади ва сочиқ хўлланиб юзга компресс қилинади. Сўнг хом қарам бўтқаси бир неча дақиқа никоб сифатида юзга тутиб турилади.

7 Бир дона сабзи қирғичдан ўтказилиб, шарбати доқадан ўтказиб олинади ва унга 20 томчи лимон суви кўшиб аралаштирилади. Шу аралашма юз терисига 2-3 мартадан суртилиб, ҳар сафар 20 дақиқадан сўнг яна бу амал такрорланади ва охирида илиқ сув билан ювиб ташланади.

8 Сепкиллардан юз терисини тазалашда куйидаги никобдан фойдаланиш мумкин: 3 ош қошиқ сутга, ярим қошиқ эритилган асал, 2 ош қошиқ қарам ва лимон шарбатларидан кўшиб аралаштирилади. Тайёр бўлган аралашма билан кунига 1-2 марта юз терисига 2-3 дақиқа давомида юмшоқ салфетка билан никоб қўлланилади, сўнг илиқ сув билан ювиб ташланади.

Юқоридаги муолажаларни кунига бир марта такрорлаш билан ҳам юзгаги сепкиллар ва доғларни йўқотиш, юзни оқартириш мумкин.

ХУШРҲЙЛИК СИРЛАРИ

ТУХУМЛИ НИКОБ

Куйидаги никоб қуруқроқ, шунингдек ажин туша бошлаган юз териси учун жуда фойдалидир. Бундан ташқари никоб юз терисини оқартиради ва озиклантиради. Тайёрланиши куйидагича: 1 дона тухум сариги, 100 гр суоқроқ қаймоқ (қаймоқ ўрнига ўсимлик мойидан ҳам фойдаланиш мумкин) ва 0,25 стакан ароқ ҳамда бир дона лимон суви олиниб, яхшилаб аралаштирилади. Юз терисига суртилиб, 20-25 дақиқадан сўнг илиқ сувда ювиб ташланади. Бир неча кунлик муолажадан сўнг юз териси оқаради, тиниклашади ҳамда ажинлари ҳам маълум даражада йўқолади.

АСАЛЛИ НИКОБ

Қуруқ ва қуруқоқ терини асл холига келтириб, юз терисидagi ажинларни йўқотишга, терини майинлаштиришга мўлжалланган никобни тайёрлаш учун 1 чой қошиқ тоза асал, 1 чой қошиқ глицерин билан аралаштирилади, унга 2-3 дона бўр кўшиб, озоқ сув ёрдамида аралаштирилади. 1 ош қошиқ ароқ ҳам қўшилади. Тайёр никоб 20-25 дақиқага юз терисига суртилиб, сўнг

илиқ сув билан ювиб ташланади.

ВИТАМИНЛИ НИКОБ

Мева-полиэскинларини истеъмол қиларкансиз, улардан юз териси учун никоб сифатида фойдаланиш айна мудаодир. Масалан: қулупнай, малина ва ҳоказоларни яхшилаб

эзиб, кейин юзга никоб қилинади. Қарам, бодриг, помидор, сабзи ва ҳоказоларни қирғичдан ўтказида. Витаминли, фойдали мева-чева ва озик-овқатларни истеъмол қилиб юрсангиз ва улардан юқоридагидек тарзда юз терисини яхшилашда фойдалансангиз ҳамма гузал бўлиб юрасиз.

ЧАРЧАГАН ЮЗГА

Чарчоқ кўринишдан ҳалос бўлиш учун куйидаги никобдан фойдаланиш мумкин. 10 мл петрушка шарбатига 10 мл сут аралаштириб юз терисига суртилади ва 15-20 дақиқадан сўнг илиқ сув билан чайиб ташланади.

ЁҒ БЕЗЛАРИ БЕЗОВТА ҚИЛСА...

Одамларда ёғ безлари (жировиклар) пайдо бўлиб нўхатдек, ёнғоқдек катталашиб сўнгра уни жаррохлик йўли билан олиб ташлашганини эшитган эдим. Ёшим 40 дан ошиб, бироз тўлишишим сабаблими билмадим, менинг ҳам бўйнимда нўхатдек ёғ беши пайдо бўлди, аста-секин катталашиб ёнғоқдек бўлганда жаррохга учрашдим. У бу беши шифокорлар тилида "атерома" деб атади ва мени даволади. Ҳозирги кунда бу дарддан ҳалос бўлганман. Илтимос, илоҳи бўлса шу ҳақда маълумот берсаларингиз.

Муроджон, Қашқадарё вилояти

Ёғ безлари инсон организмда ёғлар кўпайиши ва танадаги модда алмашинуви бузилишидан пайдо бўлади. Жаррохлик йўли билан ундан ҳалос бўлиш мумкин. Бу бехатар даво йўли ҳисобланади. Ёғ безлари кичик пайтида, баъзида жаррохликдан сўнг батамом танада сўрилиб йўқ бўлиб кетиши учун дорихоналардан бемалол топса бўладиган куйидаги дорилардан фойдаланиш мумкин.

—Галиум-хель кунига 3 марта 8-10 томчидан ярим стакан (80-100 гр) сувга томизиб ичи керак;

—Лимфомиозит - кунига 3 марта 8-10 томчидан ярим стакан сувга томизиб ичилади. Бу дориларни бир вақтда ёки навбатма-навбат истеъмол қилиш мумкин. Дориларни оғизда бироз муддат ушлаб туриб, сўнг секин ютиш мақсадга мувофиқдир.

Саҳифани Л. АҲМЕДОВА тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият
Фойдаланилмаган кўлёмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди.
Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА
Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41
Газета «Шарқ» нашриёт-маъбаа компанияси босмаҳонасида чоп этилади. Тошкент, Биуюқ Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти - 20.00
Босишга топширилди - 21.00
Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ҲОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» Акциядорлик компанияси
ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 639. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 18816
Саҳифаловчи — Ш. БАРОКОВ.
Расом — Н. ХОЛМУРОДОВ.
Навбатчи — Л. АҲМЕДОВА.
Мусаҳиҳ — С. САЙДАЛИМОВ.